

Efnahags- og viðskiptanefnd
Alþingi
150 Reykjavík

Reykjavík,

8. desember 1993

Umsögn um frumvarp til laga um breytingar í skattamálum.

Neytendasamtökin gera eftirfarandi athugasemdir við frumvarpið.

1. Athugasemd við 10. gr.

Neytendasamtökin telja óeðlilegt og óréttlátt að mismuna rekstrarformum lögaðila eins og gert er ráð fyrir í 10. gr. Neytendasamtökin hafa lagt áherslu á að samkeppnisaðilar á markaði byggju við sömu aðstöðu af hálfu stjórnvalda. Samkvæmt samkeppnislögum er fyrirtækjum, óháð því hvort um er að ræða félög með takmarkaðri eða ótakmarkaðri ábyrgð, ætlað að starfa á sama grundvelli við samskonar markaðsaðstæður. Það er því ljóst að mismunandi skatthlutfall samkeppnisaðila veldur lakari rekstrarmöguleikum félaga sem rekin eru með ótakmarkaðri ábyrgð.

Neytendasamtökin telja það gjörsamlega út í hött, að í þeim tilvikum þar sem einstaklingar taka ábyrgð á rekstri sínum skuli þeim gert að greiða hærri tekjuskatt en þeim félögum þar sem ábyrgð eignedanna er takmörkuð og þeir verða sjaldnast fyrir alvarlegum skakkaföllum þó illa fari.

2. Athugasemd við 17. gr. tl. a.

Neytendasamtökin mótmæla því að lagður verði virðisaukaskattur á fólksflutninga innanlands. Það er ljóst að þessi skattlagning mun fyrst og fremst bitna á þeim sem búa utan höfuðborgarsvæðisins og mest á þeim sem búa lengst frá höfuðborgarsvæðinu og eru hvað háðastir flugsamgöngum. Einnig verður framkvæmd skattlagningarinnar og undanþága samkvæmt 17. gr. tl. a, nánast óframkvæmanleg. Einnig telja Neytendasamtökin rangt að skattleggja strætóþjónustu sérstaklega, það tíðkast fremur í nágrennalöndum okkar að stjórnvöld greiði niður þessa þjónustu, enda þjóðhagslega hagkvæmt. Því mælast Neytendasamtökin til þess að fallið verði frá skattlagningu á fólksflutninga.

3. Athugasemd við 18. gr.

Neytendasamtökin hafa ítrekað vakið athygli á því að matvæli, einkum þau sem framleidd eru hér á landi, séu iðulega seld við miklu hærra verði en gerist í nágrennalöndum okkar. Neytendasamtökin hafa í þessu sambandi bent á að það sé fráleitt, að einn hæsti virðisaukaskattur í Evrópu leggist ofan á ein dýrustu matvæli í Evrópu. Það er til of mikils

mælt að neytendur séu látnir bera ábyrgð á því miðstýrða kerfi sem hér ríkir varðandi framleiðslu og verðlagningu búvara. Þó tekur út yfir allt að láta neytendur síðar líða aukið óhagræði með þeirri skattheimtu sem nú viðgengst á matvæli. Af þessum ástæðum styðja Neytendasamtökin annað og lægra virðisaukaskattsþrep á matvæli.

Neytendasamtökin telja samt ástæðu til að benda á að með því að taka upp tvö þrep í virðisaukaskatti, er verið að veikja kerfið og hugsanlega að auðvelda undanskot. Jafnframt er líklegt að kerfið verði dýrara í framkvæmd, m.a. vegna aukins skattaeftirlits.

Neytendasamtökin telja mikilvægt að virðisaukaskattur sé almennt lækkaður frá því sem hann nú er. Lækkun virðisaukaskatts yrði íslensku atvinnulífi lyftistöng og myndi með þeim hætti koma almenningi sem og öllu þjóðarþúinu til góða.

Neytendasamtökin hafa haft þá megin stefnu að ekki eigi að mismuna vörum eða vöruflokkum sem á markaðnum eru, nema í algjörum undantekningartilvikum. Þar má nefna ef um er að ræða ótvíræðar hollustuvörur, sem engar aðrar vörur á markaðnum geti komið í staðinn fyrir. Þær breytingar sem ráðgerðar eru samkvæmt 18. gr. frumvarpsins eru að mati samtakanna um margt vanhugsaðar og fráleitt að samþykkja slíka breytingu, nema fyrir liggja fyrirfram nákvæmlega til hvaða vöruflokka þær skuli taka.

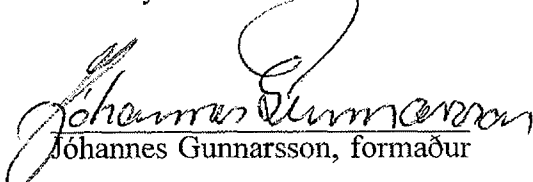
4. Athugasemd við 39. gr.

Neytendasamtökin eru alfarið á móti hækkun bifreiðagjalds. Með slíkri hækkun er verið að afla tekna til að standa undir útgjöldum sem leiða af afnámi aðstöðugjalds og síðustu kjarasamningum á amennum vinnumarkaði. Neytendasamtökin telja ekki eðlilegt að bifreiðaeigendum sé gert að bera kostnað af þessu. Þá telja Neytendasamtökin varhugavert að mismuna bifreiðaeigendum eftir þyngd bifreiða.

Neytendasamtökin hafa almennt ekki haft afskipti af eða tjáð sig varðandi tollamál að öðru leyti en því að samtökin hafa mótmælt því að lagðir séu á sérstakir verndartollar. Samkvæmt frumvarpinu er slík tollastefna ráðgerð m.a. hvað varðar innflutningstolla á erlent smjörlíki, svo og ýmsar tollahækkningar á matarolíur og feiti. Neytendasamtökin benda á að þessar tollalækkningar standast ekki ákvæði væntanlegra GATT samninga.

Neytendasamtökin telja miður að fallið skuli hafa verið frá áformi um skattlagningu fjármagnstekna. Neytendasamtökin telja í samræmi við sjónarmið sem fram hafa komið og m.a. er lýst í þessu álit, að skattleggja eigi allar tekjur með sama hætti óháð því hvernig þær verða til. Þannig beri að leggja sambærilegan skatt á tekjur hvort heldur eru um fjármagnsskatt að ræða, arð af atvinnurekstri, leigu húsnæðis eða peninga sem hér um ræðir.

Virðingarfyllst,
f.h. Neytendasamtakanna

Jóhannes Gunnarsson, formaður